

croative

Bitka na Lijev e polju, ‘drugo Kosovo za Srbe’

27/08/2012 Views 103 By Marcel

SUKOBI ETNIKA I USTAŠA, Mesi /Josipovi pojma nemaju

– I. DIO Opseg bitke u kojoj su partizani dahtali za vratom etnika i pustili ih u ustašku klopku, što i te kako mori srpske nacionaliste, zorno pokazuje kako je notorna neistina da u etiri godine Drugog svjetskog rata sukoba me u etnicima i ustašama nije bilo.

Potaknut posvemašnjom rehabilitacijom vo e etni kog pokreta Draže Mihailovi a u današnjoj Srbiji, oglasio se i bivši hrvatski predsjednik Stipe Mesi . Pokazuju i otvoreno svoje neslaganje s rehabilitacijom etni kog zlo inca, Mesi je pokazao i svoje neznanje i neupu enost glede tematike – Drugi svjetski rat na ovim prostorima – što je njegovim izjavama dalo dimenziju neistine.

Rekao je tako Mesi da “rehabilitacija Mihailovi a pothranjuje pobornike ustaštva”, isti u i pritom “kako se ustaše i etnici prakti ki nisu sukobili od 1941. do 1945. godine, aludiraju i tako na staru tezu o “saveznicima u zlo inu” i zanemaruju i neke povijesne injenice kojih emo se probati dohvatiti.

Uostalom, na su enju u Beogradu 1946. godine Draža Mihailovi je za jednu bitku protiv ustaša koja je završila debaklom etnika, rekao da je to za srpsku vojsku bilo – “novo Kosovo polje”. Kako bi to mogao re i da sukoba, kako smo uli, nije bilo? Dakle, potpuna je neistina da se ustaše i etnici nisu sukobljavali na podru ju koji je obuhva ala NDH, problem je u tome što su se naši povjesni ari desetlje ima trudili objašnjavati doga aje za vrijeme Drugog svjetskog rata po uzusima samo jedne istine, partizanske i revolucionarne.

Sukoba ustaša i etnika za vrijeme Drugog svjetskog rata na ovim podru jima bilo je bezbroj, a obrazovni sustav u bivšoj državi, a okrnjeni i u ovoj, nudio je ili tek nudi pri e o sedam neprijateljskih ofenziva, kao da se u me uvremenu za isto vrijeme prakti ki baš ništa nije doga alo.

Ne ulaze i u namjeru rehabilitacije jednog ili drugog pokreta valja ista i da su se ustaše i etnici sukobljavali esto, a u povijesti njihovih borbi ima i bitaka koje su po obimu, snagama koje su sudjelovale, ali i žrtvama bile goleme, doslovce krvave do koljena.

Dok se nije dogodila kapitulacija Italije, etnici su esto znali “zakuhati” bitku pa potom pobje i pod zaštitu Talijana, a ustaške snage tu su bile nemo ne jer im je bilo zabranjeno ulaziti u talijansku okupacijsku zonu. No etnici su prve velike poraze doživjeli još 1941. godine kad je ustaška Crna legija istila prostor oko rijeke Drine, sukobljavaju i se i s etni kim i s partizanskim snagama. Upu eniji u zbivanja za vrijeme Drugog svjetskog rata znaju za **borbe ustaša i etnika na planini Ozren**, oko **Sarajeva**, **Udbine**, pa i u **Bosanskoj posavini**, **Lici**. Sukoba je bilo na sve strane, a iz ustaške dokumentacije dalo se jasno nazrijeti kako su etnici ujutro znali biti etnici, a nave er – partizani.

U borbama kod **Foče, Bugojna i Travnika** silnih žrtava je bilo na obje strane. U kaosu koji je vladao esto su ustaše u borbama protiv etnika znali biti zaustavljeni od Nijemaca, opet na inicijativu Talijana, a i kod etnika se događao raskol, skupina jednih odmetnula bi se od drugih, što je na kraju znalo rezultirati velikim, doslovce kobnim porazima od ustaša, no o tome kasnije.

Pred kraj rata kada su se strane mijenjale gotovo pa svakodnevno ustaše su vodile borbe i s ustašama i s partizanima, makar e neki srpski povjesnici tražiti i činjenice da su i partizani znali surađivati s ustašama, sve u cilju zatiranja etničkog pokreta što je Titovim partizanima bila nasušna potreba kako bi spriječili povratak kralja u Beograd.

Dolazimo tako i do **najveće bitke ustaša i etnika**, do ožujka i travnja 1945. godine i bitke na **Lijevom polju**, na golemoj ledini kod Banja Luke gdje su se sukobile regularne snage NDH s gomilom etnika u povlačenju prema Sloveniji. Da bi se razumjelo otkud toliko etnika na malom prostoru, valja poznavati okolnosti tog razdoblja. U istim razmircama i nesuglasicama kod etnika došlo je i do izbjegavanja naređenja, zapravo do samoinicijativa lokalnih zapovjednika, pa su se tako mnoge etničke snage povlačile preko NDH, no za tako nešto morali su zatražiti i dozvolu. Činjenica jest da su se dozvole izdavale, uz uvjete poput cijepljenja i šišanja, kao što je činjenica da su se dozvole za prolazak preko teritorija NDH od strane etnika zloupotrebljavale, pa su ti isti etnici pri povlačenju činili masovne zločine, na koje je nekad uslijedila i reakcija. Tako je došlo i do bitke na Lijevom polju u smiraj Drugog svjetskog rata.

etnici pod zapovjedništvom Pavla Šuriša a povlačili su se prema zapadu, dakle preko teritorija NDH i zaustavili se nakon niza masakra po hrvatskim i muslimanskim selima u sjeverozapadnoj Bosni. Kod ustaša, tako je navodila poslijeratna ustaška emigracija, pojavila se bojazan da etnici planiraju naglo zaokrenuti i ući u Zagreb i hrvatski glavni grad napuste Nijemci. I tako se potom predstaviti kao osloboditelji. K tome, etnici se nisu libili činiti zločine i ustaše su se brže-bolje morali organizirati, iako su i sami bili “zabavljeni” organizacijom povlačenja prema zapadu.

Gotovo **desetodnevna bitka završila je posvemašnjim etničkim porazom**. Gubici etnika bili su golemi: **sedam tisuća mrtvih**, pet tisuća zarobljenih i pet tisuća vojnika koji su dezertirali. Usto je gotovo cjeloukupna etnička regimenta iz Crne Gore prešla na stranu ustaša. Opseg bitke u kojoj su partizani dahtali za vratom etnika i pustili ih u ustašku klopku, što i te kako mori srpske nacionaliste, zorno pokazuje kako je notorna neistina, uz sve prethodne sukobe ustaša i etnika, da u četiri godine Drugog svjetskog rata sukoba među njima nije bilo. A kamoli da su bili saveznici... što nam servira Stipe Mesić.

No, kada su se događaji iz Drugog svjetskog rata pomno skrivali od svih nas, nije ni čudo da ni današnji gorljivi pobornici ustaškog pokreta ne znaju za ovu bitku. Jednostavno, ta je bitka bila skrivena u tumačenju povijesti kroz nekoliko desetljeća, pa je svako učenje na tijek i obim ove bitke u najmanju ruku i otkriveno. No ne može netko lakonski utvrditi da ustaše i etnici nisu ratovali, a još je k tome pretendirati da bude renomirani političar!

Autor: Ante Junaković |dnevno.hr

Vezani lanci:

Ustaški oklopni sklop je punom brzinom ušao u Doline, etnici su pošli bezglavo bježati (II)
Totalni potop etnika, “Drugo Kosovo” – u srazu s Hrvatskom vojskom (III)

etnici ki zločini nad Hrvatima i Muslimanima u Bosni i Hercegovini tijekom Drugog svjetskog rata (1941.-1945.) – Autor teksta je dr. sc. Zdravko Dizdarević s Hrvatskog instituta za povijest